

לה מתפיס בדבר הנדור. (2)

מיתובי לרב הונא בריה דרב נתן, הסובר שבהיתרא דהשתא קמתפיס, ולא בקרבן דמעיקרא, מהא דתניא:

איזהו "איסור" האמור בתורה בפרשת נדרים ["לאסור איסור"]?

כגון מי שאמר:

הריני שלא אוכל בשר, ושלא אשתה יין — **כיום שמת בו אביו** [אבי].

או **כיום שמת בו רבו** [רבי].

או **כיום שנהרג בו גדליה בן אחיקם** [צום גדליה].

או **כיום שראיתי ירושלים בהורבנה**.

ואמר שמואל על ברייתא זו: והוא, שכבר היה נדור באותו היום של השנה שמת בו אביו.

והניחה הגמרא שפעם אחת בלבד, כיום שמת אביו, הוא נדר שלא לאכול בשר ולא לשתות יין, אבל במשך השנים הבאות הוא היה אוכל ושותה כיום השנה לפטירת אביו.

ועוד הניחה הגמרא, שאם אמר הנודר "הריני שלא אוכל בשר ולא אשתה יין כיום השנה לפטירת אבי כשם שנדרתי שלא לאכול בשר ולא לשתות יין כיום שמת בו אבי", פשוט הדבר שהוא אסור ואין צורך לומר זאת.

ואם כן, יש לדון בדברי שמואל המבאר את הברייתא:

היכי דמי, באיזה אופן מדברת משנתנו? —

לאו, האם לא מדובר בה, בפגון דקאי, שעומד הנודר, כמה שנים אחר פטירת אביו, בחד בשבא דמית ביה אבוה, ביום ראשון בשבת, שהוא "יום השנה" לפטירת אביו ["יום ראשון" הוא רק דוגמא של תאריך], ואומר "הריני שלא אוכל בשר ולא אשתה יין כמו ביום השנה לפטירת אבי", וחל נדרו, אע"ג דאיכא ממותו של אביו עד עתה, טובא, הרבה ימי השנה של אביו בחד בשבא, שהיו ימי השנה דהיתרא, שלא נדר להתענות בהם, ובכל זאת קתני "אסור".

שמע מינה, בעיקר האסור, שהיה בעבר, הוא מתפיס, ולא בהיתרא דהשתא קמתפיס!

והרי זו ראייה לרבא, וקושיה לרב הונא בריה דרב נתן.

ודוחה הגמרא, שאין מכאן ראייה שהוא נאסר מחמת שבעיקרא קמתפיס, אלא הא דאמר **שמואל — הכי איתמר:**

אמר שמואל: והוא שהיה נדור ובא מאותו היום ואילך, בכל "יום השנה" לפטירת אביו, וברור שהוא מתפיס כיום השנה האסור בנדר, כי אין כאן כלל אפשרות להתפיס בהיתר.

אמר רבינא, תא שמע מהא ששינו במשנה בתחילת פרק שני [יג ב]:

זכותם של הכהנים לקבל "תרומה" מן התבואה, ו"חלה" מן העיסה.

כמו כן יש זכות לכהנים לקבל "תרומת

2. דבר שהוא גם דבר הנדור וגם דבר האסור - המתפיס בו, לא חל נדרו, כי אין האיסור מחמת